

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРОФІЛАКТИКА ПСИХОПАТОЛОГІЇ В МЕДІА»

053 «Психологія»

Код ДВА.07

Київ – 2020

Розробник: Найдьонова Любов Антонівна, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи

Рецензент: Чуйко Олена Василівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Факультету психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Робочу програму схвалено на засіданні вченої ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
Протокол від «26» травня 2016 року № 07/16

Робочу програму оновлено та схвалено на засіданні вченої ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
Протокол від «16» січня 2020 року № 01/20

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета навчальної дисципліни – оволодіння аспірантами теоретичними професійними знаннями з основних психологічних проблем віртуалізації життя, викликів і ризиків інформаційного суспільства та рефлексивними моделями їх опанування, а також набуття здобувачами практичних умінь захисту дітей різного віку від медіаризиків, психоедукації медіатравми війни та інших психопатологій, адекватного представлення психології в медіапросторі.

Завдання навчального курсу:

1. Актуалізувати знання щодо психології розвитку людини в інформаційну добу людства, віртуалізації життя, психотехнологічного підходу в медіатизованій освіті, інноваційних медіатехнологій комунікації та їх ефективності.
2. Актуалізувати знання щодо психопатологій і методів діагностики, здатність аналізувати адекватність представлення психопатологій у фільмах та оцінити їхній психоедукаційний потенціал.
3. Сприяти набуттю досвіду застосовування медіапсихологічних знань для сприяння особистісному і професійному становленню та підвищенню самоєфективності в професійній діяльності.
4. Ознайомити з методами захисту дітей різного віку від медіаризиків, психоедукації медіатравми війни та представлення психології в медіа просторі.
5. Ознайомити з методами визначення рівня ризиків, які несе медіапродукція для здоров'я, розвитку і психологічного благополуччя дітей різного віку.
6. Сприяти засвоєнню методів діагностики структури і рівня медіакомпетентності, їх використання для самовдосконалення.
7. Формування умінь використовувати медіапсихологічні рефлексивні технології спілкування у процесі безпосередньої професійної діяльності та під час виступів в ЗМК.

За підсумками вивчення дисципліни аспірант повинен знати:

- психологічну сутність процесів віртуалізації життя, психотехнологічного підходу в медіатизованій освіті, інноваційних медіатехнологій комунікації та їх ефективності;
- особливості протікання процесів самопізнання та саморозвитку особистості на різних вікових етапах та на етапі професійного зростання;
- основні медіаризики для дітей різного віку і технології їх опанування;
- основні групи патологій згідно класифікаторам психічних розладів та приклади їх висвітлення в медіа;
- основні методи та техніки психоедукації медіатравми війни та представлення психології в медіапросторі;
- індуктивний ефект висвітлення в медіа психопатологій і способи його зменшення;
- рефлексивні технології спілкування у процесі безпосередньої професійної діяльності та під час виступів в ЗМК;

- методи визначення рівня ризиків, які несе медіапродукція для здоров'я, розвитку і психологічного благополуччя дітей різного віку;
- методи діагностики структури і рівня медіакомпетентності, їх використання для самовдосконалення.

За підсумками вивчення дисципліни аспірант повинен уміти:

- застосовувати медіапсихологічні рефлексивні технології спілкування у процесі безпосередньої професійної діяльності та під час виступів у ЗМК;
- застосовувати медіапсихологічні знання для сприяння особистісному і професійному становленню та підвищенню самоефективності в професійній діяльності;
- використовувати методи захисту дітей різного віку від медіаризиків, психоедукації медіатравми війни;
- використовувати методи визначення рівня ризиків, які несе медіапродукція для здоров'я, розвитку і психологічного благополуччя дітей різного віку, представляти експертну позицію в складних умовах комунікації;
- самостійно використовувати методи діагностики структури і рівня медіакомпетентності в умовах невизначених і суперечливих вимог;
- застосовувати медіапсихологічні рефлексивні технології спілкування в ситуаціях високої невизначеності;
- компетентно сприяти особистісному і професійному розвитку інших у процесі медіатизованого спілкування;
- реалізовувати здатність до саморозвитку і самовдосконалення медіакомунікації протягом життя;
- нести соціальну відповідальність за результати прийнятих рішень та за навчання інших.

Компетенції, що формуються:

- здатність проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей та соціально-психологічних явищ (СК-1);
- здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне психологічне знання та професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми (СК-2);
- здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з рішення наукових і науково-освітніх завдань (СК-5);
- здатність використовувати у професійній діяльності базові загальні знання з різних наук (ІК-1);
- здатність знаходити, обробляти й аналізувати необхідну інформацію для рішення проблем й прийняття рішень (ІК-3);
- здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації на українській та іноземній мовах (ІК -4);
- здатність слідувати етичним і правовим нормам у професійній діяльності (СОК-2).

- здатність працювати в команді, формувати позитивні відношення з колегами (СОК-4);
- здатність виявляти психологічні закономірності поведінки та діяльності особистості у соціальному середовищі (ПК-1с);
- здатність досліджувати соціальні особливості і якості особистості як суб'єкта соціальних стосунків і відносин (ПК-2с);
- Здатність виявляти умови та механізми виникнення відхилень у процесі розвитку особистості (ПК-3с);
- здатність визначати психологічні закономірності формування спільнот та соціально-психологічні механізми регуляції їх життєдіяльності (ПК-4с);
- здатність інтегрувати соціально-психологічні технології підтримки та допомоги індивідам, групам та спільнотам у кризових станах (ПК-5с);
- здатність здійснювати критичний аналіз, оцінку та прогноз масових соціально-психологічних процесів, явищ та стихійних впливів (ПК-6с).

Місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Навчальна дисципліна «Профілактика психопатології в медіа» є нормативною дисципліною циклу підготовки аспірантів з психології, що тісно пов'язана із курсами ННД01 «Методологія наукових досліджень та сучасного гуманітарного пізнання», ДВА 07 «Викладання психології у відкритому інформаційному просторі», ДВА 04 «Психопатологія політичного життя».

Вивчення дисципліни «Профілактика психопатології в медіа» передбачено навчальним планом у другому семестрі.

Загальний обсяг курсу – 60 годин, з яких 10/6 лекцій, 10/6 семінарських занять, 2 години модульного контролю, 2 години семестрового контролю, на самостійну роботу 40/46 годин. Завершується вивчення курсу заліком.

Система контролю та оцінки. Протягом вивчення дисципліни оцінюються доповіді та відповіді аспірантів на семінарських заняттях. Завершується вивчення курсу заліком.

**СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Дисципліна вільного вибору аспіранта	
	Напрямок підготовки 053 « Психологія»		
Модулів – 1	Спеціальність	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		2-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 60		4-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи аспіранта – 2,4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Доктор філософії з психології	Лекції	
		10 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		40 год.	48 год.
		Модульний контроль	
		1 год.	1 год.
		Семестровий контроль	
		1 год.	1 год.
Вид контролю:			
залік	залік		

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ З№ /П	Назва теми	Кількість годин							
		Разом	Аудиторні	лекцій	практичні заняття	семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль	Семестровий контроль
2-й семестр									
Змістовий модуль I. Психопатологія в медіа									
1.	Тема 1. Проблема профілактики психопатології в медіа	10	2			2	8		
2.	Тема 2. Профілактика стигматизації і роль медіа	10	2	2			8		
3.	Тема 3. Психопатологія в фільмах: дисоціативний розлад, шизофренія, деменція	10	4/2	2/0		2	6/8		
4.	Тема 4. Психопатологія в фільмах: афективні і тривожні розлади	10	4/2	2		2/0	6/8		
5.	Тема 5. Психопатологія в фільмах: посттравматичні стресові і супровідні розлади	10	4/2	2		2/0	6/8		
6.	Тема 6. Психопатологія розвитку в фільмах	10	4/2	2/0		2	6/8		
Модульна контрольна робота		2						1	1
Разом за семестр		60	20/12	10/6		10/6	40/48	1	1
Всього за навчальним планом		60	20/12	10/6		10/6	40/48	1	1

III. ПРОГРАМА

Тема 1. Проблема профілактики психопатології в медіа (10 год.)

Психоедукація і проблеми пси-феномену як представленого в медіа образу психології і психопатології. Вплив медіа як тригер психопатологізації - складова інформаційних психологічних операцій. Медіаризики психопатологізації. Медіанасильство, агресія і поведінкові розлади. Профілактика негативного впливу жахів на дітей: системи кодування медіаризиків і розумні позначки. Індуктивний ефект висвітлення в медіа випадків суїциду і чинники його зменшення на прикладі акту саморегуляції медіаіндустрії в Україні як форми профілактики негативних впливів на вразливу аудиторію. Використання серіалів з метою психоедукації і доставлення інформації важкодоступним вразливим категоріям.

Семінарське заняття (2 год.)

Проблема пси-феномену.

Медіаризики психологічних інформаційних операцій.

Смертельні квести і суїцид в медіа.

Індуктивний ефект.

Серіали та їхній психоедукативний потенціал.

Самостійна робота (8 год.)

Ознайомлення з рекомендованою літературою, підготовка повідомлень і виступів, участь у дискусії.

Література

1. Найдьонова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу: підручник. – 2015. – 244 с.
2. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки : навчальний посібник / за заг. ред. В. О. Жадька ; ред.-упор. : О. І. Харитоненко, Ю. С. Полтавець. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 356 с.
3. Akhtar S. The Electrified Mind: Development, Psychopathology, and Treatment in the Era of Cell Phones and the Internet / Salman Akhtar, Monisha C. Akhtar, Jerome Blackman, Joanne Cantor, Frederick Fisher, Lana Fishkin, Ralph Fishkin, John Frank, Patricia L. Gibbs, Christine C. Kieffer, Kavita I. Nayar, Ann Smolen Ph.D. - Jason Aronson, Inc., 2011. – 186 p. ISBN 10:0765708043
4. Stanghellini G. The Oxford Handbook of Phenomenological Psychopathology / Giovanni Stanghellini et al (eds.). - Oxford University Press, USA, 2019. - 1216 p. ISBN 13:9780198803157

Тема 2. Профілактика стигматизації і роль медіа (10 год.)

Висвітлення в медіа психопатологій і проблема стигматизації. Стигматизація психічно хворих. Світові кампанії протидії стигматизації психічно хворих (на прикладі кампанії Всесвітньої асоціації психіатрів «Мережа відкриті двері»

проти стигматизації шизофренії 1996). Симптом, синдром, діагноз у визначенні психічної патології та відмінність висвітлення психічних хвороб у медіа. Класифікатори психічних патологій МКХ-10, ICD-10 (ICD-11, 2018). DSM-V (2013).

Самостійна робота (8 год.)

Ознайомлення з рекомендованою літературою, підготовка повідомлень і виступів, участь у дискусії. Класифікатори психічних хвороб. Основні групи психічних розладів. Діагноз і стигма. Правдиве і хибне висвітлення психопатології в медіа. Кампанії проти стигматизації.

Література

1. Найдьонова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу: підручник. – 2015. – 244 с.
2. Major B. The Oxford Handbook of Stigma, Discrimination, and Health /Brenda Major. - Oxford University Press, USA? 2017. – 576 p. ISBN 10:0190243473
3. Buser S. DSM-5 Insanely Simplified: Unlocking the Spectrums Within DSM-5 and ICD-10 / Steven Buser, Leonard Cruz, Luke Sloan. – Innerquest, 2015. – 154 p. ISBN 10:1630512079
4. Dalley S. F. DSM-5 Learning Companion for Counselors / Stephanie F. Dailey, Carmen S. Gill, Shannon L. Karl, Casey A. Barrio Minton. - Amer Counseling Assn, 2014. - 385 p. ISBN 10:1556203411

Тема 3. Психопатологія в фільмах: дисоціативний розлад, шизофренія, деменція (10 год.)

Перші спроби висвітлення психічних хвороб (дисоціативний розлад) у медіа на прикладі аналізу фільму Psycho, 1960 (Псих): основні помилки і вплив на аудиторію. Висвітлення в медіа незворотніх психічних розладів (деменція) і форми психоедукації на прикладі аналізу біографічного фільму Iris, 2001 (Айріс). Висвітлення в медіа клінічних психічних розладів (шизофренія) і форми психоедукації на прикладі аналізу біографічного фільму A Beautiful Mind, 2001 (Ігри розуму).

Семінарське заняття (2 год.)

Перегляд фрагментів фільмів, аналіз, визначення рівня ризиків, які несе медіапродукція.

Конструювання відповідних психоедукативних повідомлень.

Самостійна робота (6/8 год.)

Ознайомлення з рекомендованою літературою, перегляд і аналіз рекомендованих фільмів, підготовка повідомлень і виступів, участь у дискусії. Підготовка відеофрагментів з психопатологією із сучасної медіапродукції.

Література

1. Wedding D. Movies and Mental Illness: Using Films to Understand Psychopathology / Danny Wedding, Ryan M. Nimiec. - Hogrefe Publishing, 2014. – 855 p. ISBN 13:978-0889374614
2. Trifonova T. Warped minds : cinema and psychopathology / Trifonova Temenuga. - Amsterdam University Press, 2014. – 283 p. ISBN 10:9048522951
3. Stanghellini G. The Oxford Handbook of Phenomenological Psychopathology / Giovanni Stanghellini et al (eds.). - Oxford University Press, USA, 2019. - 1216 p. ISBN 13:9780198803157
4. Personality Disorders: Assessment, Case Conceptualization, and Treatment / Len Sperry. – Routledge, 2016. – 316 p. ISBN 10:0415841917
5. Major B. The Oxford Handbook of Stigma, Discrimination, and Health /Brenda Major. - Oxford University Press, USA? 2017. – 576 p. ISBN 10:0190243473

Тема 4. Психопатологія в фільмах: афективні і тривожні розлади (10 год.)

Висвітлення в медіа афективних розладів (нав'язливі стани) і форми психоедукації на прикладі аналізу біографічного фільму The Aviator, 2004 (Авіатор). Висвітлення в медіа афективних розладів (фобії) форми психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів жахів і трилерів. Висвітлення в медіа афективних розладів (депресія, біполярні розлади) і форми психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів (Blue Sky, 1994 і Michael Clayton, 2007). Висвітлення в медіа тривожних розладів і форми психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів (Adaptation, 2002; The Da Vinci Code, 2006).

Семінарське заняття (2/0 год.)

Перегляд фрагментів фільмів, аналіз, визначення рівня ризиків, які несе медіапродукція.

Конструювання відповідних психоедукативних повідомлень.

Самостійна робота (6/8 год.)

Ознайомлення з рекомендованою літературою, перегляд і аналіз рекомендованих фільмів, підготовка повідомлень і виступів, участь у дискусії. Підготовка відеофрагментів з психопатологією із сучасної медіапродукції.

Література

1. Wedding D. Movies and Mental Illness: Using Films to Understand Psychopathology / Danny Wedding, Ryan M. Nimiec. - Hogrefe Publishing, 2014. – 855 p. ISBN 13:978-0889374614

2. Trifonova T. Warped minds : cinema and psychopathology / Trifonova Temenuga. - Amsterdam University Press, 2014. – 283 p. ISBN 10:9048522951
3. Stanghellini G. The Oxford Handbook of Phenomenological Psychopathology / Giovanni Stanghellini et al (eds.). - Oxford University Press, USA, 2019. - 1216 p. ISBN 13:9780198803157
4. Personality Disorders: Assessment, Case Conceptualization, and Treatment / Len Sperry. – Routledge, 2016. – 316 p. ISBN 10:0415841917
5. Major B. The Oxford Handbook of Stigma, Discrimination, and Health /Brenda Major. - Oxford University Press, USA? 2017. – 576 p. ISBN 10:0190243473

Тема 5. Психопатологія в фільмах: посттравматичні стресові і супровідні розлади (10 год.)

Висвітлення в медіа посттравматичних стресових розладів і психоедукація на прикладі аналізу фільму American Sniper, 2014 (Американський снайпер). Висвітлення в медіа розладів особистості (психопатій збудливого і гальмівного типів) на прикладі аналізу художніх фільмів. Висвітлення в медіа психічних розладів внаслідок зловживань субстанціями (стимуляторами, алкоголем, опіатами) на прикладі аналізу художніх фільмів.

Семінарське заняття (2/0 год.)

Перегляд фрагментів фільмів, аналіз, визначення рівня ризиків, які несе медіапродукція.

Конструювання відповідних психоедукативних повідомлень.

Самостійна робота (6/8 год.)

Ознайомлення з рекомендованою літературою, перегляд і аналіз рекомендованих фільмів, підготовка повідомлень і виступів, участь у дискусії. Підготовка відеофрагментів з психопатологією із сучасної медіапродукції.

Література

1. Wedding D. Movies and Mental Illness: Using Films to Understand Psychopathology / Danny Wedding, Ryan M. Nimiec. - Hogrefe Publishing, 2014. – 855 p. ISBN 13:978-0889374614
2. Stanghellini G. The Oxford Handbook of Phenomenological Psychopathology / Giovanni Stanghellini et al (eds.). - Oxford University Press, USA, 2019. - 1216 p. ISBN 13:9780198803157
3. Martin D. Psychosis, dissociation, and trauma: evolving perspectives on severe psychopathology / Dorahy, Martin J., Moskowitz, Andrew, Schäfer, Ingo. - Second edition. – Wiley, 2019. – 453 p. ISBN 10:1119952859

4. Major B. The Oxford Handbook of Stigma, Discrimination, and Health /Brenda Major. - Oxford University Press, USA? 2017. – 576 p. ISBN 10:0190243473

Тема 6. Психопатологія розвитку в фільмах (10 год.)

Висвітлення в медіа розладів аутичного спектру на прикладі художніх фільмів та їхній психоедукативний потенціал (Rain Man, 1988 Людина дощу).
Висвітлення в медіа дизлексії на прикладі художніх фільмів та їхній психоедукативний потенціал (Every Child is Special, 2007 Зірочки на землі).
Висвітлення в медіа проблем діагностики гіперактивного розладу на прикладі художніх фільмів та їхній психоедукативний потенціал (Thumbsucker, 2005 «Погана звичка»).

Семінарське заняття (2/0 год.)

Перегляд фрагментів фільмів, аналіз, визначення рівня ризиків, які несе медіапродукція.

Конструювання відповідних психоедукативних повідомлень.

Самостійна робота (6/8 год.)

Ознайомлення з рекомендованою літературою, перегляд і аналіз рекомендованих фільмів, підготовка повідомлень і виступів, участь у дискусії.
Підготовка відеофрагментів з психопатологією із сучасної медіапродукції.

Література

1. Wedding D. Movies and Mental Illness: Using Films to Understand Psychopathology / Danny Wedding, Ryan M. Nimiec. - Hogrefe Publishing, 2014. – 855 p. ISBN 13:978-0889374614
2. Matson J. L. Handbook of Childhood Psychopathology and Developmental Disabilities Assessment / Johnny L. Matson. - Springer International Publishing, 2018. – 504 p. SBN:978-3-319-93541-6;978-3-319-93542-3

IV. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення аспірантів із дисципліни «Профілактика психопатології в медіа» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності аспірантів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до зазначених видів й термінів контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 1 та табл. 2:

Таблиця 1. Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ /п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів (к-ть х бал)
1	Відвідування лекцій	1х6 =6
2	Робота на семінарському занятті	3х6=18
3	Самостійна робота	3х6=18
4	Модульна (підсумкова) контрольна робота	1х18 =18
	Всього	60
	Підсумковий рейтинговий бал	
	Екзамен	40
	Всього	100

У процесі оцінювання навчальних досягнень аспірантів застосовуються такі методи:

- *методи усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- *методи письмового контролю*: письмове опитування, тестування.
- *методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз;
- *методи взаємного та спільного контролю*.

Таблиця 2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 – 35 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

V. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

– Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

– Практичні: вправи, робота з статистичними пакетами.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота аспірантів з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

III. Інтерактивні методи навчання: дискусії; мозковий турм, ділові і рольові ігри, тренінги.

VI. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

– Електронний клас із відеозавданнями
<https://classroom.google.com/u/0/c/OTQyOTM4MjI0MzVa;>

– опорні конспекти лекцій;

– навчальні посібники;

– робоча навчальна програма;

– методичні матеріали з підготовки до семінарських і практичних занять;

– збірка відеофрагментів і завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень аспірантів (в електронному класі);

– технічні засоби;

– комп'ютерні технології;

– новітні інформаційно-комунікативні технології.

VII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке пси-феномен?
2. Як представлено в медіа образ психології і психопатології?
3. Що таке психоедукація?
4. Як медіа можуть стати тригером психопатологізації?
5. Складові інформаційно-психологічних операцій?
6. Як пов'язані симптом, синдром і діагноз у визначенні психічної патології?
7. Відмінність висвітлення психічних хвороб у медіа від встановлення діагнозу?
8. Перші спроби висвітлення психічних хвороб у медіа?
9. Як реагувала аудиторія на фільм *Psycho*, 1960 (Псих)?
10. Які основні помилки висвітлення диссоціативного розладу в фільмі *Псих*?
11. Чи достовірно висвітлено незворотні психічні розлади (деменція) у фільмі *Iris*, 2001 (Айріс)?
12. Як використати фільм *Айріс* для психоедукації?
13. Які особливості висвітлення шизофренії відмінні від реальності у фільмі *A Beautiful Mind*, 2001 (Ігри розуму)?
14. Висвітлення в медіа афективних розладів (нав'язливі стани) і форми психоедукації на прикладі аналізу біографічного фільму *The Aviator*, 2004 (Авіатор)?
15. Висвітлення в медіа афективних розладів (фобії) форми психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів жахів і трилерів?
16. Як здійснити профілактику негативного впливу жахів на дітей?
17. Які є системи кодування медіаризиків і розумні позначки?
18. Висвітлення в медіа афективних розладів (депресія, біполярні розлади) і як це використати для психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів (*Blue Sky*, 1994 і *Michael Clayton*, 2007)?
19. Висвітлення в медіа тривожних розладів і форми психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів (*Adaptation*, 2002; *The Da Vinci Code*, 2006), і як це використати для психоедукації?
20. Висвітлення в медіа посттравматичних стресових розладів і як це використати для психоедукації на прикладі аналізу фільму *American Sniper*, 2014 (Американський снайпер)?
21. Висвітлення в медіа розладів особистості (психопатій збудливого і гальмівного типів) на прикладі аналізу художніх фільмів, і як це використати для психоедукації?
22. Висвітлення в медіа психічних розладів внаслідок зловживань субстанціями (стимуляторами, алкоголем, опіатами) на прикладі аналізу художніх фільмів, і як це використати для психоедукації?

23. Висвітлення в медіа розладів аутичного спектру на прикладі художніх фільмів та їхній психоедукативний потенціал (Rain Man, 1988 Людина дощу), як це використати для психоедукації?
24. Висвітлення в медіа дизлексії на прикладі художніх фільмів (Every Child is Special, 2007 Зірочки на землі), і як це використати для психоедукації?
25. Висвітлення в медіа проблем діагностики гіперактивного розладу на прикладі художніх фільмів (Thumbsucker, 2005 «Погана звичка») і як це використати для психоедукації?
26. Що таке індуктивний ефект висвітлення в медіа випадків суїциду і чинники його зменшення?
27. Як створювалася система актів саморегуляції медіаіндустрії в Україні як форми профілактики негативних впливів на вразливу аудиторію?
28. Як можна використати серіали з метою психоедукації і доставлення інформації важкодоступним вразливим категоріям?
29. Як пов'язані висвітлення в медіа психопатологій і стигматизація?
30. Коли розпочалися світові кампанії протидії стигматизації психічно хворих?

VIII. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Психоедукація і проблеми пси-феномену як представленого в медіа образі психології і психопатології
2. Вплив медіа як тригер психопатологізації - складова інформаційних психологічних операцій
3. Симптом, синдром, діагноз у визначенні психічної патології та відмінність висвітлення психічних хвороб у медіа
4. Перші спроби висвітлення психічних хвороб (дисоціативний розлад) у медіа на прикладі аналізу фільму Psycho, 1960 (Псих): основні помилки і вплив на аудиторію
5. Висвітлення в медіа незворотніх психічних розладів (деменція) і форми психоедукації на прикладі аналізу біографічного фільму Iris, 2001 (Айріс)
6. Висвітлення в медіа клінічних психічних розладів (шизофренія) і форми психоедукації на прикладі аналізу біографічного фільму A Beautiful Mind, 2001 (Ігри розуму)
7. Висвітлення в медіа афективних розладів (нав'язливі стани) і форми психоедукації на прикладі аналізу біографічного фільму The Aviator, 2004 (Авіатор)
8. Висвітлення в медіа афективних розладів (фобії) форми психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів жахів і трилерів
9. Профілактика негативного впливу жахів на дітей: системи кодування медіаризиків і розумні позначки
10. Висвітлення в медіа афективних розладів (депресія, біполярні розлади) і форми психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів (Blue Sky, 1994 і Michael Clayton, 2007)
11. Висвітлення в медіа тривожних розладів і форми психоедукації на прикладі аналізу художніх фільмів (Adaptation, 2002; The Da Vinci Code, 2006)
12. Висвітлення в медіа посттравматичних стресових розладів і психоедукація на прикладі аналізу фільму American Sniper, 2014 (Американський снайпер)
13. Висвітлення в медіа розладів особистості (психопатії збудливого і гальмівного типів) на прикладі аналізу художніх фільмів
14. Висвітлення в медіа психічних розладів внаслідок зловживань субстанціями (стимуляторами, алкоголем, опіатами) на прикладі аналізу художніх фільмів
15. Висвітлення в медіа розладів аутичного спектру на прикладі художніх фільмів та їхній психоедукативний потенціал (Rain Man, 1988 Людина дощу)

16. Висвітлення в медіа дизлексії на прикладі художніх фільмів та їхній психоедукативний потенціал (Every Child is Special, 2007 Зірочки на землі)
17. Висвітлення в медіа проблем діагностики гіперактивного розладу на прикладі художніх фільмів та їхній психоедукативний потенціал (Thumbsucker, 2005 «Погана звичка»)
18. Індуктивний ефект висвітлення в медіа випадків суїциду і чинники його зменшення на прикладі акту саморегуляції медіаіндустрії в Україні як форми профілактики негативних впливів на вразливу аудиторію
19. Використання серіалів з метою психоедукації і доставлення інформації важкодоступним вразливим категоріям
20. Висвітлення в медіа психопатологій і проблема стигматизації. Світові кампанії протидії стигматизації психічно хворих (на прикладі кампанії Всесвітньої асоціації психіатрів «Мережа відкриті двері» проти стигматизації шизофренії 1996)

IX. ЛІТЕРАТУРА:

1. Akhtar S. The Electrified Mind: Development, Psychopathology, and Treatment in the Era of Cell Phones and the Internet / Salman Akhtar, Monisha C. Akhtar, Jerome Blackman, Joanne Cantor, Frederick Fisher, Lana Fishkin, Ralph Fishkin, John Frank, Patricia L. Gibbs, Christine C. Kieffer, Kavita I. Nayar, Ann Smolen Ph.D. - Jason Aronson, Inc., 2011. – 186 p. ISBN 10:0765708043
2. Buser S. DSM-5 Insanely Simplified: Unlocking the Spectrums Within DSM-5 and ICD-10 / Steven Buser, Leonard Cruz, Luke Sloan. – Innerquest, 2015. – 154 p. ISBN 10:1630512079
3. Dalley S. F. DSM-5 Learning Companion for Counselors / Stephanie F. Dailey, Carmen S. Gill, Shannon L. Karl, Casey A. Barrio Minton. - Amer Counseling Assn, 2014. - 385 p. ISBN 10:1556203411
4. Major B. The Oxford Handbook of Stigma, Discrimination, and Health /Brenda Major. - Oxford University Press, USA? 2017. – 576 p. ISBN 10:0190243473
5. Martin D. Psychosis, dissociation, and trauma: evolving perspectives on severe psychopathology / Dorahy, Martin J., Moskowitz, Andrew, Schäfer, Ingo. - Second edition. – Wiley, 2019. – 453 p. ISBN 10:1119952859
6. Matson J. L. Handbook of Childhood Psychopathology and Developmental Disabilities Assessment / Johnny L. Matson. - Springer International Publishing, 2018. – 504 p. SBN:978-3-319-93541-6;978-3-319-93542-3
7. Personality Disorders: Assessment, Case Conceptualization, and Treatment / Len Sperry. – Routledge, 2016. – 316 p. ISBN 10:0415841917
8. Stanghellini G. The Oxford Handbook of Phenomenological Psychopathology / Giovanni Stanghellini et al (eds.). - Oxford University Press, USA, 2019. - 1216 p. ISBN 13:9780198803157
9. Trifonova T. Warped minds : cinema and psychopathology / Trifonova Temenuga. - Amsterdam University Press, 2014. – 283 p. ISBN 10:9048522951
10. Wedding D. Movies and Mental Illness: Using Films to Understand Psychopathology / Danny Wedding, Ryan M. Nimiec. - Hogrefe Publishing, 2014. – 855 p. ISBN 13:978-0889374614
11. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки : навчальний посібник / за заг. ред. В. О. Жадька ; ред.-упор. : О. І. Харитоненко, Ю. С. Полтавець. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 356 с.
12. Найдьонова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу: підручник. – 2015. – 244 с.